

SİRBİSTAN'IN SREBRENİTSA SOYKIRIMI DAVASINA YÖNELİK TEPKİLERİ

Özge Nur ÖĞÜTCÜ

Analist (2013-2017)

Geçtiğimiz hafta Bosna-Hersek, Sırbistana karşı Srebrenitsa Soykırımı davasını yeniden açmak üzere Lahey'de bulunan Uluslararası Adalet Divanına başvuruda bulunmuştur. İlk başvurunun sonucu 26 Şubat 2007 tarihinde açıklanmıştır. Sonuca göre mahkeme, 1995 yılında 8 binden fazla kişinin katledildiği Srebrenitsada yaşananları soykırım olarak tanıırken, Sırbistanı sorumlu tutmamıştır. Bosna Hersek Devlet Başkanlığı Konseyi Boşnak Üyesi Bakir İzetbegoviçin girişimleri ile Bosnalı yetkililer ortaya çıkan yeni veriler ışığında 2007de alınan bu kararın gözden geçirilmesini istemektedirler. Zira ilk başvurunun açıklanmasının üzerinden on yıl geçmiştir ve 26 Şubat 2017 tarihinden itibaren tekrar yargılanma hukuki olarak söz konusu olmayacaktı.

Bu girişimin ardından Sırbistanda tepkiler büyümektedir. Örnek olarak Devlet Başkanlığı Konseyinin Sırp Başkanı Mladen İvaniç *çok ciddi bir krizin başlamasından endişe ediyorum * anlaşılmadığımız konularda geçmişte geride bırakıp ileriye bakmamız en doğrusudur* demiştir.[1] Sırbistan Başbakanı Aleksandar Vucic ise *"Bosna-Hersek geçmişte yaşamayı tercih ediyor, neyse ki Sırbistan bu konuda aynı fikirde değil. Bu karar, iki ülke ilişkilerini 22 yıl geriye taşıyor*[2] diyerek bu girişimin ikili ilişkilere vereceği zararı ifade etmiştir.

Hatırlanacağı üzere, Sırbistan Cumhurbaşkanı Tomislav Nikolić 2015 yılında Eriyanda düzenlenen 1915 olaylarını anma törenine katılmıştır.[3] PanArmenian.Netde yayınlandığı belirtilen bir habere göre Nikolić *Sırp halkı Osmanlı İmparatorluğunda Ermenilere karşı yapılanları anlamaktadır. 1915-1918 yıllarında süren savaşında hiçbir ülke Sırbistan kadar kaybetmedi. O dönemde ülkenin nüfusunun yüzde 28i hayatını kaybetti* diyerek düşüncelerini ifade etmiştir.[4] Anma törenlerine çeşitli temsilci düzeylerinde katılan ülkelerden sadece üçü Cumhurbaşkanlığı ya da Devlet Başkanlığı düzeyinde temsil edilmiştir ve bunlardan birisi Sırbistandır. Bunların yanı sıra 2014 ve 2016 yıllarında gerçekleştirdiği Ermenistan ziyaretleri sırasında Cumhurbaşkanı Nikolić, Soykırım Müzesini ziyareti ihmal etmemiştir.

Diğer taraftan, Srebrenitsa Soykırımı söz konusu olduğu zaman Devlet Başkanlığı Konseyinin Sırp Başkanı Mladen İvaniç, bölgedeki güvenliğe ve hassas ikili ilişkilere vurgu yapan bir açıklama yapabilmektedir. Bu açıklamadaki en önemli nokta, iki ülke arasındaki ilişkilerin ileriye yönelik bir bakış açısı ile geliştirilmesi gerektiğine dikkat çekilmesidir.

Sırbistan Başbakanı Aleksandar Vucic de benzer açıklamalar yaparak ikili ilişkilerin geriye taşınacağını ifade etmiştir. Oysa Sırp yetkililer Türkiye-Ermenistan ilişkileri söz konusu olduğunda farklı tutumlar gösterebilmektedir. Bir yandan Srebrenitsa Soykırımı söz konusu olduğu zaman geçmişte yaşanmaması gerektiği mesajını verilebilmekte, diğer yandan da 24 Nisan 2015te düzenlenen anma törenlerine devlet başkanı düzeyinde katılarak ve Ermenistana ziyaretleri sırasında Soykırım Müzesini ziyaret ederek herhangi hukuki ve tarihi bir belgeye dayanmayan soykırım söylemlerini destekler nitelikte bir tavır benimseyebilmektedirler. Sırbistanın Srebrenitsa Soykırımı davasına yönelik tepkileri ve söylemleri ile Ermenistanın tek yanlı ve Türkiye karşıtı iddialarına ilişkin tutumları birbiriyle çelişmekte, bu çift standartlı tutum söylemlerinin sorgulanmasına neden olmaktadır.

*Fotoğraf: Sabah

[1] Bosna Hersek'ten Adalet Divanı'na Soykırım Davası İçin Başvuru, *Euronews*, 23 Şubat 2017, <http://tr.euronews.com/2017/02/23/bosna-hersek-ten-adalet-divani-na-soykirim-davasi-icin-basvuru> (Erişim: 27 Şubat 2017)

[2] Bosna Hersek'in Sırbistan'a Karşı Soykırım Davası Açma Kararı, *Haberler*, 22 Şubat 2017, <http://www.haberler.com/bosna-hersek-in-sirbistan-a-karsi-soykirim-davasi-9294689-haberi/> (Erişim: 27 Şubat 2017)

[3] Delegations from more than 40 countries come to Tsitsernakaberd to remember Armenian Genocide victims, *Arka News Agency*, 24 Nisan 2015, http://arka.am/en/news/politics/delegations_from_more_than_40_countries_come_to_tsitsernakaberd_to_remember_armenian_genocide_victim/ (Erişim: 27 Şubat 2017)

[4] Yapılan konuşmaların kısa özetlerine erişmek için: <http://armeniangenocide100.org/tr/2015/04/24/>

Yazar Hakkında :

Özge Nur Öğütçü Ekim 2013 ile Aralık 2017 Analist olarak AVİM'de çalışmıştır. Öğütçü, Orta Asya bölgesi ve İran üzerinde çalışmalar yürütmüştür.

Atıfta bulunmak için: ÖĞÜTCÜ, Özge Nur. 2024. "SİRBİSTAN'IN SREBRENİTSA SOYKIRIMI DAVASINA YÖNELİK TEPKİLERİ." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2017 / 23. Mart 03. Erişim Temmuz 18, 2024. <https://avim.org.tr/tr/Yorum/SIRBISTAN-IN-SREBRENITSA-SOYKIRIMI-DAVASINA-YONELIK-TEPKILERI>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

 @avimorgtr

 <https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2024 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır